

[Astrid Skjoldbo.]

Udvalgsbehandling, saa meget mere som Lovforslaget ikke naaede at blive færdigbehandlet i forrige Samling.

Esther Malling Pedersen: Naar det drejer sig om Folkesundheden, er jo Ernæringen et meget betydningsfuldt Moment, og der er i de senere Aar gjort uhyre meget for at oplyse Befolkningen om netop, hvad den rigtige Ernæring betyder. Jeg synes ogsaa, man har Lov til at sige, at de danske Husmødre baade med Lærvillighed og Interesse har taget imod disse Oplysninger, ikke mindst hvor det drejer sig om Børnenes Ernæring. Jeg tror, man tør sige, at danske Børn utvivlsomt i det store og hele i Dag faar en sundere og mere hensigtsmæssigt Kost, end de fik tidligere. Men alligevel er der mange, mange Hjem, som ikke er i Stand til at give deres Børn den Ernæring, de trænger til, og af Hensyn hertil var det, man i sin Tid indførte Skolebespisningen, for at man derigennem kunde sikre sig, at Børnene i Vintermaanederne, den mørke og kolde Tid, fik et Tilskud af Vitaminer og Kalorier, som de ikke kunde undvære, og som netop paa den Tid var særlig paakrævet, saa at de fik i hvert Fald eet solidt og vitaminrigt Maaltid om Dagen.

Da Ernæringsforholdene under Krigen blev væsentlig vanskeligere, udvidede man Skolebespisningen til at omfatte hele Aaret, altsaa ikke Vintermaanederne alene, og man forhøjede det oprindelig fastsatte Tilskud fra 100 000 Kr. til et Beløb, som man skønnede vilde være tilstrækkeligt til at dække $\frac{1}{3}$ af Kommunernes Udgifter ved Skolebespisningen. Disse Udvidelser, baade af Tidsrummet for Bespisningen og af Tilskuddenes Størrelse, er hidtil blevet fastsat gennem aarlige midlertidige Love, om hvilke vi alle har kunnet samles i Bevidstheden om, at det var en Indsats, som nødvendigvis maatte gøres.

Med det Forslag, som her foreligger, gøres Bestemmelserne om Helaarssskolebespisning permanente, og saa maa man jo ogsaa fastsætte Statstilskuddet til et Beløb, som kan anses for tilstrækkeligt; der er her nævnt 1 Mill. Kr. som det største Beløb, men dette vil rimeligvis kun midlertidig være tilstrækkeligt. Hvis hele dette Bespisningsproblem tages op i større Omfang, vil Beløbet naturligvis ogsaa komme til at stige — men det er en Sag for sig. Der er imidlertid hertil at sige — forekommer det mig —, at hermed forandrer man hele Skolebespisningens Karakter. Den

var oprindelig tænkt som en Nødhjælp under ekstraordinære Forhold, først for de Hjem, som af økonomiske Grunde ikke kunde give deres Børn den tilstrækkelige og rigtige Ernæring i Aarets mørkeste Tid, senere fordi mange Hjem paa Grund af Tilførlernes Knaphed var blevet meget ringere stillet end før. Med de Ændringer, der nu foreslaas, vil vi faa en Helaarsskolebespisning som fast Institution. Den højtærede Minister foreslog ikke, at Skolebespisningen skulde omfatte alle Børn, og jeg savnede i den højtærede Ministers Fremsettelsestale en Motivering for, hvorfor man ikke gaar ind herfor i Lovforslaget. Nu har det ærede Medlem Fru Astrid Skjoldbo stillet Forslag herom, eller i hvert Fald rettet en Opfordring til den højtærede Minister paa dette Punkt, og Spørgsmaalet er altsaa dermed rejst. En saadan Udvidelse blev foreslaaet fra radikal Side, da Venstre sidst fremsatte Forslag om udvidet Skolebespisning, og Socialdemokratiet, som da var Oppositionsparti, gik meget stærkt ind derfor. Jeg erindrer som sagt ikke, at der i den højtærede Ministers Fremsettelsestale var nogen Motivering for, at Socialdemokratiet, som Regeringsparti nu var gaaet bort fra det Krav, det som Oppositionsparti gik saa stærkt ind for.

Hvad angaar selve Problemet Skolebespisning, er mit Parti helt indforstaaet med, at der skal gøres en Indsats her. Man kan ikke forsvare, at Tusinder af danske Børn bliver underernæret eller forkert ernæret, og i de Tilfælde hvor Hjemmene ikke selv magter Opgaven, maa Samfundet træde til. Jeg vil dog gerne understrege, at Opgaven rettelig er og maa være Hjemmenes, og at deres Ansvaer paa dette Punkt bør forflygtiges saa lidt som muligt. Der lyder i vor Tid atter og atter baade fra Samfundets og fra Hjemmenes Side Klage over, at Hjemmene ikke mere har Magt over de unge. Dette er en alvorlig folkelig Ulykke, som man ikke maa undervurdere, men hvis Aarsag man maa prøve paa at finde. Og det er ikke saa vanskeligt, for den ligger i Virkeligheden lige for. Den moderne Udvikling fører med sig, at mange af de Traade, som tidligere naturligt bandt Børnene og de unge til deres Hjem, klippes over, idet Samfundet ofte i Kraft af Udviklingen, tvunget af Forholdene, overtager flere og flere af de Pligter, som en Gang var Hjemmenes naturlige Forpligtelser, og som tillige gav dem Myndighed baade i Samfundets og i den opvoksende Slægts Øjne. I det Øjeblik, man klipper flere og flere af disse Traade over, vanskeligjør